

A BIZOTTSÁG 460/2009/EK RENDELETE

(2009. június 4.)

az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK rendeletnek a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság IFRIC 16 értelmezése tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az 1126/2008/EK bizottsági rendelettel ⁽²⁾ elfogadásra kerültek egyes, 2008. október 15-én érvényben lévő nemzetközi standardok és értelmezések.
- (2) 2008. július 3-án a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) közzétette az IFRIC 16 *Külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletei* értelmezést (a továbbiakban: IFRIC 16). Az IFRIC 16 értelmezés azt tisztázza, hogy miként kell alkalmazni az IAS 21 és az IAS 39 nemzetközi számviteli standard előírásait olyan esetekben, amikor a gazdálkodó egység a külföldi érdekeltségekbe történt nettó befektetéseiből eredő devizakockázatot fedezi.
- (3) Az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) Szakértői Munkacsoportjával (TEG) folytatott konzultáció megerősítette, hogy az IFRIC 16 megfelel az 1606/2002/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében megállapított, az elfogadáshoz szükséges technikai kritériumoknak. Az Európai Pénzügyi Beszámolási Tanácsadó Csoport (EFRAG) véleményeinek objektivitását és semlegességét a Bizottság számára véleményező Standard

Tanács Felülvizsgáló Csoport felállításáról szóló 2006. július 14-i 2006/505/EK bizottsági határozattal ⁽³⁾ összhangban a Standard Tanács Felülvizsgáló Csoport megvizsgálta az EFRAG véleményét, és a Bizottságot arról tájékoztatta, hogy az kiegyensúlyozott és objektív.

- (4) Az 1126/2008/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (5) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Számviteli Szabályozó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1126/2008/EK rendelet melléklete az e rendelet mellékletében meghatározott formában kiegészül a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság IFRIC 16 *Külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletei* értelmezésével.

2. cikk

Az IFRIC 16 értelmezést az e rendelet mellékletében meghatározott formában minden társaságnak legkésőbb a 2009. június 30. után kezdődő első pénzügyi éve kezdőnapjától alkalmaznia kell.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2009. június 4-én.

a Bizottság részéről

Charlie McCREEVY

a Bizottság tagja

⁽¹⁾ HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

⁽²⁾ HL L 320., 2008.11.29., 1. o.

⁽³⁾ HL L 199., 2006.7.21., 33. o.

MELLÉKLET

NEMZETKÖZI SZÁMVITELI STANDARDOK

IFRIC 16	IFRIC 16 <i>Külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletei értelmezés</i>
----------	--

IFRIC 16 ÉRTELMEZÉS**Külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletei**

HIVATKOZÁSOK

- IAS 8 Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák
- IAS 21 Az átváltási árfolyamok változásainak hatásai
- IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés

HÁTTÉR

1. Számos, beszámolót készítő gazdálkodó egységnek vannak befektetései külföldi érdekeltségekben (az IAS 21 standard 8. bekezdésében meghatározottak szerint). Ilyen külföldi érdekeltségek lehetnek leányvállalatok, társult vállalkozások, közös vállalkozások vagy fióktelepek. Az IAS 21 standard megköveteli, hogy a gazdálkodó egység úgy határozza meg minden egyes külföldi érdekeltségének funkcionális pénznemét, mint azon érdekeltség elsődleges gazdasági környezetének pénzneme. Amikor egy külföldi érdekeltség eredményeit és pénzügyi helyzetét a prezentálás pénznemére átszámítják, a gazdálkodó egységnek az árfolyamkülönbözeteket az egyéb átfogó jövedelemben el kell számolnia mindaddig, amíg a külföldi érdekeltséget el nem idegeníti.
2. A külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés miatt keletkezett devizakockázat fedezeti elszámolását csak akkor kell alkalmazni, ha ennek a külföldi érdekeltségnek a nettó eszközei a pénzügyi kimutatásokban szerepelnek. ⁽¹⁾ A külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés miatt keletkezett devizakockázatra való tekintettel fedezett tétel értéke a külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés könyv szerinti értékével azonos vagy annál kisebb lehet.
3. Az IAS 39 standard egy fedezeti elszámolási kapcsolatban megköveteli egy megfelelő fedezett tétel és megfelelő fedezeti instrumentumok megjelölését. Ha van egy megjelölt fedezeti kapcsolat, akkor egy nettó befektetés fedezeti ügylete esetében a nettó befektetés hatékony fedezeti ügyletének nyilvánított fedezeti instrumentumhoz kapcsolódó nyereséget vagy veszteséget az egyéb átfogó jövedelemben számolják el, a külföldi érdekeltség eredményeinek és pénzügyi helyzetének átszámításából keletkezett árfolyamkülönbözetekkel együtt.
4. Az olyan gazdálkodó egység, amelynek sok külföldi érdekeltsége van, számos devizakockázatnak lehet kitéve. A jelen értelmezés az olyan devizakockázatok azonosításához ad útmutatót, amelyek egy külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletében fedezett kockázatnak minősülnek.
5. Az IAS 39 standard lehetővé teszi, hogy a gazdálkodó egység egy származékos vagy egy nem származékos pénzügyi instrumentumot jelöljön meg (vagy származékos és nem származékos instrumentumok egy kombinációját jelölje meg) fedezeti instrumentumokként a devizakockázattal szemben. A jelen értelmezés útmutatót ad arra, hogy egy csoporton belül egy külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletét jelentő fedezeti instrumentumok mikor lehetnek alkalmasak fedezeti elszámolásra.
6. Az IAS 21 és az IAS 39 standardok megkövetelik, hogy az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt, halmozott összegeket – mind a külföldi érdekeltség eredményeinek és pénzügyi helyzetének átszámításakor keletkezett árfolyamkülönbözeteket, mind a nettó befektetés hatékony fedezetének nyilvánított fedezeti instrumentumon keletkezett nyereséget vagy veszteséget – át kell sorolni a saját tőkéből az eredménybe, átsorolás miatti módosításként, amikor az anyavállalat a külföldi érdekeltséget elidegeníti. A jelen értelmezés útmutatót ad ahhoz, hogyan kell a gazdálkodó egységnek – mind a fedezeti instrumentumra, mind a fedezett tételre – meghatároznia a saját tőkéből az eredménybe átsorolandó összegeket.

HATÓKÖR

7. A jelen értelmezés az olyan gazdálkodó egységre vonatkozik, amely a külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetésekből származó devizakockázatokat fedezi, és azt szeretné, ha azok megfelelénének az IAS 39 standard szerinti fedezeti elszámolás feltételeinek. Az egyszerűség kedvéért a jelen értelmezés az ilyen gazdálkodó egységet anyavállalatként szereplő gazdálkodó egységként, azokat a pénzügyi kimutatásokat pedig, amelyekben a külföldi érdekeltségek nettó eszközei szerepelnek, konszolidált pénzügyi kimutatásokként említi. Minden, anyavállalatként szereplő gazdálkodó egységre történő utalás egyformán vonatkozik minden olyan gazdálkodó egységre, amely nettó befektetéssel rendelkezik egy olyan külföldi érdekeltségben, amely közös vállalkozás, társult vállalkozás vagy egy fióktelep.
8. A jelen értelmezés csak a külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetések fedezeti ügyleteire vonatkozik; a fedezeti elszámolás más típusaira, analógia alapján, nem alkalmazható.

⁽¹⁾ Ez lesz a helyzet a konszolidált pénzügyi kimutatásoknál, az olyan pénzügyi kimutatásoknál, amelyekben a befektetéseket a tőkemód-szer felhasználásával számolták el, az olyan pénzügyi kimutatásoknál, amelyekben a tulajdonosok közös vállalkozásban lévő érdekeltségeit arányosan konszolidálják (ez változni fog az ED 9 Közös megállapodások szerinti javaslattal, amelyet a Nemzetközi Számviteli Standard Testület 2007 szeptemberében hozott nyilvánosságra), valamint az olyan pénzügyi kimutatásoknál, amelyekben fióktelep szerepel.

KÉRDÉSEK

9. A külföldi érdekeltségekbe történt befektetések lehetnek közvetlenül egy anyavállalként szereplő gazdálkodó egység vagy közvetve annak leányvállalata vagy leányvállalatai birtokában. A jelen értelmezés a következő kérdésekkel foglalkozik:
- a) *a fedezett kockázat jellege és a fedezett tétel összege, amelyre fedezeti kapcsolat jelölhető meg:*
- az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység fedezett kockázatként csak az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység és külföldi érdekeltségének funkcionális pénzneme közötti különbségből keletkező árfolyamkülönbözeteket jelölheti-e meg, vagy fedezett kockázatként megjelölheti az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység konszolidált pénzügyi kimutatásainak prezentálási pénzneme és a külföldi érdekeltség funkcionális pénzneme közötti különbségből keletkező árfolyamkülönbözeteket is;
  - ha az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység a külföldi érdekeltséget közvetve birtokolja, a fedezett kockázat csak a külföldi érdekeltségnek és közvetlen anyavállalatának funkcionális pénzneme közötti különbségből keletkező árfolyamkülönbözeteket foglalja-e magában, vagy a fedezett kockázat magában foglalhatja a külföldi érdekeltség és bármely közbenső szintű vagy legfőbb anyavállalként szereplő gazdálkodó egység funkcionális pénzneme közötti árfolyamkülönbözeteket is (vagyis az a tény, hogy a külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetést egy közbenső szintű anyavállalaton keresztül birtokolják, hatással van-e a legfőbb anyavállalat gazdasági kockázatára).
- b) *hol birtokolható egy csoporton belül a fedezeti instrumentum:*
- megfelelő fedezeti elszámolási kapcsolat csak akkor hozható-e létre, ha a nettó befektetést fedező gazdálkodó egység érdekelt a fedezeti instrumentumban, vagy a csoport bármely gazdálkodó egysége – funkcionális pénznemétől függetlenül – birtokolhatja a fedezeti instrumentumot;
  - a fedezeti instrumentum jellege (származékos vagy nem származékos), vagy a konszolidáció módszere hatással van-e a fedezeti ügylet hatékonyságának értékelésére.
- c) *mely összegeket kell átsorolni a saját tőkéből az eredménybe, átsorolás miatti módosításként a külföldi érdekeltség elidegenítésekor:*
- amikor egy olyan külföldi érdekeltséget idegenítenek el, amelyet fedeztek, az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység deviza-átszámítási tartalékából milyen összegeket kell átsorolni a fedezeti instrumentum tekintetében és a külföldi érdekeltség tekintetében az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a saját tőkéből az eredménybe;
  - a konszolidáció módszere hatással van-e a saját tőkéből az eredménybe átsorolandó összegek meghatározására.

KONSZENZUS

A fedezett kockázat jellege és a fedezett tétel összege, amelyre fedezeti kapcsolat jelölhető meg

10. Fedezeti elszámolás csak a külföldi érdekeltség funkcionális pénzneme és az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység funkcionális pénzneme közötti árfolyamkülönbözetre alkalmazható.
11. A külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetésből keletkező devizakockázatra való tekintettel fedezett tétel értéke – az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység konszolidált pénzügyi kimutatásaiban – a külföldi érdekeltség nettó eszközeinek könyv szerinti értékével azonos vagy annál kisebb összege lehet. A külföldi érdekeltség nettó eszközeinek könyv szerinti értéke, amely az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység konszolidált pénzügyi kimutatásaiban fedezett tételként jelölhető meg, függ attól, hogy a külföldi érdekeltség valamely alacsonyabb szintű anyavállalata alkalmazott-e fedezeti elszámolást a külföldi érdekeltség nettó eszközeinek egészére vagy egy részére, és hogy ezt az elszámolást megtartották-e az anyavállalként szereplő gazdálkodó egység konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.
12. A fedezett kockázat megjelölhető a külföldi érdekeltség funkcionális pénzneme és bármely anyavállalként szereplő gazdálkodó egység (a közvetlen, egy közbenső szintű vagy legfőbb anyavállalként szereplő gazdálkodó egység) funkcionális pénzneme között keletkezett devizaátváltásból eredő kitettségeként. Az a tény, hogy a nettó befektetést egy közbenső szintű anyavállalaton keresztül birtokolják, nincs hatással a devizaátváltásból eredő kitettség miatt a legfőbb anyavállalként szereplő gazdálkodó egységénél keletkező gazdasági kockázat jellegére.
13. A külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés miatt keletkező devizakockázati kitettség a konszolidált pénzügyi kimutatásokban fedezeti elszámolásra csak egyszer felelhet meg. Ezért, ha egy külföldi érdekeltség ugyanazon nettó eszközeire a csoporton belül egy vagy több anyavállalként szereplő gazdálkodó egység köt fedezeti ügyletet (például mind a közvetlen, mind a közvetett anyavállalként szereplő gazdálkodó egység) ugyanarra a kockázatra, akkor a legfőbb anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban fedezeti elszámolásra csak egy fedezeti kapcsolat fog megfelelni. Egy olyan fedezeti kapcsolatot, amelyet egy anyavállalként szereplő gazdálkodó egység a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban megjelöl, egy másik, magasabb szintű anyavállalként szereplő gazdálkodó egységnek nem kell szükségképpen megtartania. Ha azonban azt a magasabb szintű anyavállalként szereplő gazdálkodó egység nem tartotta meg, akkor az alacsonyabb szintű anyavállalat által alkalmazott fedezeti elszámolást vissza kell vonni, mielőtt a magasabb szintű anyavállalat fedezeti elszámolását megjelenítik.

Hol birtokolható a fedezeti instrumentum

14. Egy származékos vagy egy nem származékos instrumentum (vagy a származékos és nem származékos instrumentumok egy kombinációja) megjelölhető fedezeti instrumentumként egy külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezeti ügyletében. A fedezeti instrumentum(ok) a csoporton belül egy vagy több gazdálkodó egység birtokában lehetnek (kivéve azt a külföldi érdekeltséget, amelyre fedezeti ügylet vonatkozik), mindaddig, amíg az IAS 39 standard 88. bekezdésének a nettó befektetés fedezeti ügyletére vonatkozó megjelölési, dokumentálási és hatékonysági követelményei teljesülnek. Különösen a csoport fedezeti stratégiáját kell egyértelműen dokumentálni, mert lehetséges, hogy a csoport különböző szintjein a megjelölések eltérőek.
15. A hatékonyság értékelésének céljából a devizakockázatra vonatkozó fedezeti instrumentum értékében bekövetkezett változást annak az anyavállalatként szereplő gazdálkodó egységnek a funkcionális pénznemére vonatkoztatva kell kiszámítani, amelynek funkcionális pénznemében, a fedezeti elszámolás dokumentációjának megfelelően, a fedezett kockázatot értékelik. Attól függően, hogy a fedezeti instrumentumot hol birtokolják, fedezeti elszámolás hiányában a teljes értékváltozást az eredményben, az egyéb átfogó jövedelemben, vagy mindkettőben el lehet számolni. A hatékonyság értékelésére az azonban nincs hatással, hogy a fedezeti instrumentum értékváltozását az eredményben vagy az egyéb átfogó jövedelemben számolták-e el. A fedezeti elszámolás alkalmazásának részeként a változás hatékony része teljes egészében az egyéb átfogó jövedelemben kerül. A hatékonyság értékelésére nincs hatással, hogy a fedezeti instrumentum származékos vagy nem származékos instrumentum, vagy az, hogy mi a konszolidáció módszere.

A fedezett külföldi érdekeltség elidegenítése

16. Amikor egy olyan külföldi érdekeltséget idegenítenek el, amelyet fedeztek, akkor az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a deviza-átszámítási tartalékból, átsorolás miatti módosításként, az eredménybe átsorolt összeg a fedezeti instrumentum tekintetében az az összeg, amelyet az IAS 39 standard 102. bekezdése azonosítani rendel. Ez az összeg a hatékony fedezeti ügyletnek minősített fedezeti instrumentumon keletkezett halmozott nyereség vagy veszteség.
17. Az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban az adott külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés tekintetében a deviza-átszámítási tartalékból az eredménybe átsorolt összeg az IAS 21 standard 48. bekezdésének megfelelően az az összeg, amelyet ezen külföldi érdekeltségnek a tekintetében az anyavállalat deviza-átszámítási tartalékában szerepeltettek. A legfőbb anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a deviza-átszámítási tartalékban az összes külföldi érdekeltség tekintetében megjelenített, összevont nettó összegre a konszolidáció módszere nincs hatással. Az azonban, hogy a legfőbb anyavállalat a konszolidáció közvetlen vagy lépésről lépésre módszerét használja-e, ⁽¹⁾ hatással lehet az egyedi külföldi érdekeltség tekintetében a deviza-átszámítási tartalékban szerepeltetett összegre. A konszolidáció lépésről lépésre módszerének használata azt eredményezheti, hogy az eredménybe egy olyan összeget sorolnak át, amely a fedezeti ügylet hatékonyságának meghatározására használttól eltér. Ez a különbség úgy szűrhető ki, hogy meghatározzák az adott külföldi érdekeltséghez kapcsolódó azon összeget, amely akkor keletkezett volna, ha a konszolidáció közvetlen módszerét használták volna. Ezt a módosítást az IAS 21 standard nem követeli meg. Ez azonban számviteli politikai választás, amelyet következetesen, minden nettó befektetésre alkalmazni kell.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

18. A gazdálkodó egységnek a jelen értelmezést a 2008. október 1-jén, vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás megengedett. Ha a gazdálkodó egység egy 2008. október 1-je előtt kezdődő időszakra alkalmazza ezt az értelmezést, közzé kell tennie ezt a tényt.

ÁTTÉRÉS

19. Az IAS 8 standard meghatározza, hogyan kell a gazdálkodó egységnek megvalósítania a számviteli politika olyan változását, amely egy értelmezés kezdeti alkalmazásából ered. A gazdálkodó egységnek az értelmezés első alkalmazásakor e követelményeket nem kell betartania. Ha egy gazdálkodó egység egy fedezeti instrumentumot egy nettó befektetés fedezeti ügyleteként jelölt meg, de a fedezeti ügylet a jelen értelmezés szerint a fedezeti elszámolás feltételeinek nem felel meg, akkor a gazdálkodó egységnek az IAS 39 standardot kell alkalmaznia, amikor a fedezeti elszámolással a jövőre nézve felhagy.

⁽¹⁾ A közvetlen módszer az a konszolidációs módszer, amelyben a külföldi érdekeltség pénzügyi kimutatásait közvetlenül számítják át a legfőbb anyavállalat funkcionális pénznemére. A lépésről lépésre módszer az a konszolidációs módszer, amelyben a külföldi érdekeltség pénzügyi kimutatásait először valamely közbenső szintű anyavállalat(ok) funkcionális pénznemére számítják át, és aztán számítják át a legfőbb anyavállalat funkcionális pénznemére (vagy a prezentálás pénznemére, ha az attól különbözik).

Függelék

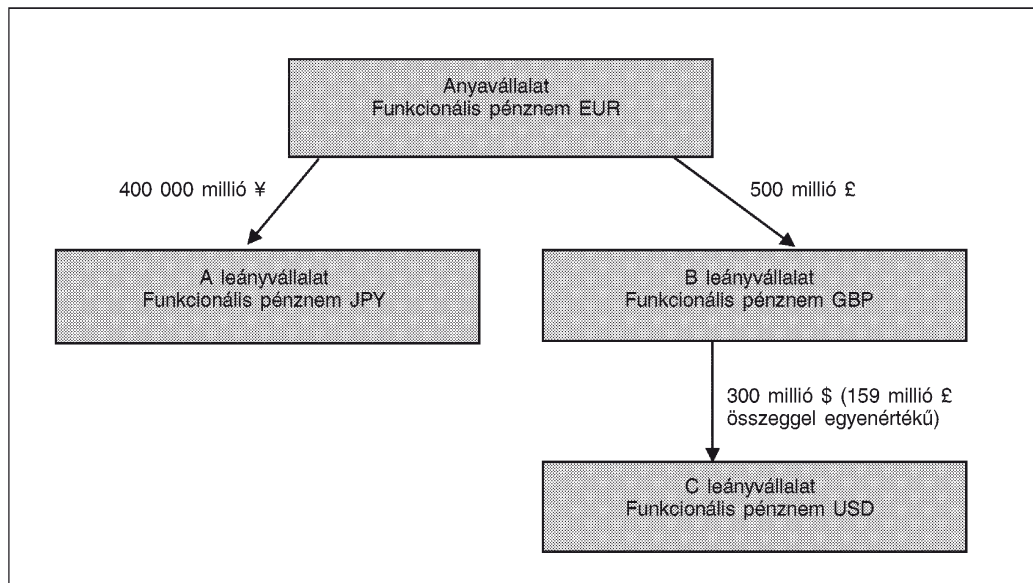
Alkalmazási útmutató

Ez a függelék az értelmezés szerves részét képezi.

AG1. Ez a függelék bemutatja az értelmezés alkalmazását, az alábbiakban bemutatott vállalati struktúra felhasználásával. Az ismertetett fedezeti kapcsolatokat minden esetben az IAS 39 standard szerint kell a hatékonyság szempontjából tesztelni, bár ezt a tesztelést ez a függelék nem tárgyalja. Az anyavállalat, amely legfőbb anyavállalatként szereplő gazdálkodó egység, konszolidált pénzügyi kimutatásait funkcionális pénznemében prezentálja, amely az euró (EUR). Mindegyik leányvállalat teljes mértékben a tulajdonában van. Az anyavállalat 500 millió £ összegű nettó befektetése B leányvállalatban (amelynek funkcionális pénzneme a font sterling (GBP)) tartalmazza a 159 millió £ összeggel egyenértékű, a B leányvállalat által C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetést (amelynek funkcionális pénzneme az USA dollár (USD)). Más szavakkal, B leányvállalatnak a C leányvállalatba történt befektetésén kívüli nettó eszközei 341 millió £ összeget tesznek ki.

Az olyan fedezett kockázatok jellege, amelyekre fedezeti kapcsolat jelölhető meg (10–13. bekezdések)

AG2. Az anyavállalat köthet fedezeti ügyletet mindhárom, A, B és C leányvállalatába történt nettó befektetésére, azok vonatkozó funkcionális pénznemei (a japán jen (JPY), a font sterling és az USA dollár) és az euró közötti devizakockázatra. Ezenkívül az anyavállalat köthet fedezeti ügyletet a B leányvállalat és a C leányvállalat funkcionális pénznemei között fennálló USD/GBP devizakockázatra. A B leányvállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban köthet fedezeti ügyletet C leányvállalatba történt nettó befektetésére, funkcionális pénznemeik, az USA dollár és a font sterling közötti devizakockázatra. A következő példákban a megjelölt kockázat az azonnali (spot) deviza átváltásából eredő kockázat, mert a fedezeti instrumentumok nem származékos termékek. Ha a fedezeti instrumentumok forward szerződések lennének, az anyavállalat a forward devizakockázatot jelölhetné meg.

Az olyan fedezett tétel összege, amelyre fedezeti kapcsolat jelölhető meg (10–13. bekezdések)

AG3. Az anyavállalat C leányvállalatba történt nettó befektetésének devizakockázatát kívánja fedezni. Tételezzük fel, hogy az A leányvállalatnak van egy 300 millió \$ összegű külső hitelfelvétele. Az A leányvállalat nettó eszközei a beszámolási időszak kezdetekor 400 000 millió ¥ összeget tesznek ki, beleértve a 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételetből befolyt összeget.

AG4. A fedezett tétel a nettó eszközök akkora összege lehet, amely az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a C leányvállalatban történt nettó befektetésének (300 millió \$) könyv szerinti értékével egyenlő vagy annál kevesebb. Az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban megjelölheti az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételeit, mint a C leányvállalat 300 millió \$ értékű nettó eszközeibe történt nettó befektetéséhez társuló EUR/USD azonnali (spot) deviza átváltásából eredő kockázat fedezeti ügyletét. Ebben az esetben az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban mind az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételeinek EUR/USD árfolyamkülönbözete, mind a C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetés EUR/USD árfolyamkülönbözete szerepel a deviza-átszámítási tartalékban, a fedezeti elszámolás alkalmazását követően.

AG5. Fedezeti elszámolás hiányában az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételének teljes USD/EUR árfolyamkülönbözete az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a következőképpen jelenne meg:

— USD/JPY spot átváltási árfolyam változása, átszámítva euróra, az eredményben, és

— JPY/EUR spot átváltási árfolyam változása, az egyéb átfogó jövedelemben.

Az AG4. bekezdésben foglalt megjelölés helyett az anyavállalat a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban megjelölheti az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételét, mint a C leányvállalat és B leányvállalat között fennálló GBP/USD azonnali (spot) deviza átváltásából eredő kockázat fedezeti ügyletét. Ebben az esetben viszont az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételének teljes USD/EUR árfolyamkülönbözete az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a következőképpen jelenne meg:

— a GBP/USD spot átváltási árfolyam változása a C leányvállalattal kapcsolatos deviza-átszámítási tartalékban,

— GBP/JPY spot átváltási árfolyam változása, átszámítva euróra, az eredményben, és

— JPY/EUR spot átváltási árfolyam változása, az egyéb átfogó jövedelemben.

AG6. Az anyavállalat nem jelölheti meg a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételét, mint mind az EUR/USD azonnali (spot) deviza átváltásából eredő kockázat, mind a GBP/USD azonnali (spot) deviza átváltásából eredő kockázat fedezeti ügyletét. Egyetlen fedezeti instrumentum ugyanazt a megjelölt kockázatot csak egyszer fedezheti. A B leányvállalat a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban nem alkalmazhatja a fedezeti elszámolást, mert a fedezeti instrumentumot a B leányvállalatból és a C leányvállalatból álló csoporton kívül birtokolják.

Hol birtokolható egy csoporton belül a fedezeti instrumentum (14. és 15. bekezdés)?

AG7. Az AG5. bekezdés szerint az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvételének devizakockázata tekintetében a teljes értékváltozás mind az eredményben (USD/JPY spot kockázatként), mind az egyéb átfogó jövedelemben (EUR/JPY spot kockázat) megjelenik az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban, amennyiben nincs fedezeti elszámolás. Azért kerül be mindkét összeg, hogy az AG4. bekezdésben megjelölt fedezeti ügylet hatékonyságát értékelni lehessen, mert – a fedezeti dokumentációnak megfelelően – mind a fedezeti instrumentum, mind a fedezett tétel értékében bekövetkezett változásokat az euróra, az anyavállalat funkcionális pénznemére vonatkoztatva számítják ki, az USA dollárral, a C leányvállalat funkcionális pénznemével szemben. A konszolidációs módszere (vagyis a közvetlen módszer vagy a lépésről lépésre módszer) a fedezeti ügylet hatékonyságának értékelésére nincs hatással.

Az eredménybe átsorolt összegek a külföldi érdekeltség elidegenítésekor (16. és 17. bekezdések)

AG8. Amikor a C leányvállalatot elidegenítik, az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a deviza-átszámítási tartalékból (DÁT) az eredménybe átsorolt összegek a következők:

(a) az A leányvállalat 300 millió \$ összegű külső hitelfelvelele tekintetében az az összeg, amelynek azonosítását az IAS 39 standard megköveteli, vagyis az egyéb átfogó jövedelemben a fedezeti ügylet hatékony részeként elszámolt devizakockázat értékében bekövetkezett teljes változás; valamint

(b) a C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetés tekintetében a gazdálkodó egység konszolidációs módszere által meghatározott összeg. Ha az anyavállalat a közvetlen módszert használja, akkor a DÁT értéket a C leányvállalat tekintetében közvetlenül az EUR/USD átváltási árfolyam fogja meghatározni. Ha az anyavállalat a lépésről lépésre módszert használja, a DÁT értéket a C leányvállalat tekintetében a GBP/USD átváltási árfolyamot tükröző, a B leányvállalat által megjelenített DÁT határozza meg, amelyet az anyavállalat funkcionális pénznemére az EUR/GBP átváltási árfolyamot felhasználva számítanak át. Az, hogy az anyavállalat az előző időszakokban a konszolidáció lépésről lépésre módszerét használta, nem követeli meg tőle vagy nem zárja ki, hogy amikor a C leányvállalatot elidegeníti, a DÁT átsorolandó összegét úgy határozza meg, mint amely az az összeg, amelyet akkor jelentett volna meg, ha mindig is a közvetlen módszert használta volna saját számviteli politikájától függően.

Egynél több külföldi érdekeltségre vonatkozó fedezeti ügylet (11., 13. és 15. bekezdések)

AG9. A következő példák azt mutatják be, hogy az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a fedezhető kockázat mindig a funkcionális pénznem (euró), valamint a B és C leányvállalatok funkcionális pénznemei közötti kockázat. Bárhogyan jelölik is meg a fedezeti ügyleteket, a maximális összegek, amelyek olyan hatékony fedezeti ügyletek lehetnek, amelyek az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban bekerülnek a deviza-átszámítási tartalékba, amikor mindkét külföldi érdekeltségre van fedezeti ügylet, a 300 millió \$ az EUR/USD kockázatra és a 341 millió £ az EUR/GBP kockázatra. Az átváltási árfolyamok változásai miatt az értékben bekövetkezett más változások az anyavállalat konszolidált eredményében szerepelnek. Természetesen az anyavállalat számára lehetséges lenne, hogy a 300 millió \$ összeget csak az USD/GBP spot átváltási árfolyam változásaira, vagy az 500 millió £ összeget csak a GBP/EUR spot átváltási árfolyam változásaira jelölje meg.

Az anyavállalatnak USD és GBP fedezeti instrumentumok is vannak a birtokában

AG10. Lehet, hogy az anyavállalat a B leányvállalatba történt nettó befektetése és a C leányvállalatba történt befektetése kapcsán is fedezni kívánja a devizakockázatot. Tételizzük fel, hogy az anyavállalatnak birtokában vannak USA dollárban és font sterlingben denominált, alkalmas fedezeti instrumentumok, amelyeket fedezeti ügyletekként jelölhetne meg a B leányvállalatba és a C leányvállalatba történt nettó befektetéseihez. Az anyavállalat által a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban adható megjelölések magukban foglalják, az azokra való korlátozás nélkül, a következőket:

(a) egy 300 millió \$-t kitevő fedezeti instrumentumot, amelyet a C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetés fedezeti ügyletekként jelöltek meg, ahol a kockázat az anyavállalat és a C leányvállalat közötti azonnali (spot) devizaátváltásból eredő kitettség (EUR/USD), és egy legfeljebb 341 millió £ összegű fedezeti instrumentum, amelyet a B leányvállalatba történt 341 millió £ összegű nettó befektetés fedezeti ügyletekként jelöltek meg, ahol a kockázat az anyavállalat és B leányvállalat közötti azonnali (spot) devizaátváltásból eredő kitettség (EUR/GBP).

(b) egy 300 millió \$-t kitevő fedezeti instrumentumot, amelyet a C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetés fedezeti ügyletekként jelöltek meg, ahol a kockázat a B leányvállalat és a C leányvállalat közötti azonnali (spot) devizaátváltásból eredő kitettség (GBP/USD), és egy legfeljebb 500 millió £ összegű olyan fedezeti instrumentumot, amelyet a B leányvállalatba történt 500 millió £ összegű nettó befektetés fedezeti ügyletekként jelöltek meg, ahol a kockázat az anyavállalat és a B leányvállalat közötti azonnali (spot) devizaátváltásból eredő kitettség (EUR/GBP).

AG11. Az anyavállalat C leányvállalatba történt nettó befektetésének EUR/USD kockázata eltérő az anyavállalat B leányvállalatba történt nettó befektetésének EUR/GBP kockázatától. Az AG10. (a) bekezdésben ismertetett esetben azonban azáltal, hogy a birtokában lévő USD fedezeti instrumentumot megjelölte, az anyavállalat már teljesen fedezte a C leányvállalatba történt nettó befektetésének EUR/USD kockázatát. Ha az anyavállalat egy birtokában lévő GBP instrumentumot is fedezeti ügyletként jelölne meg a B leányvállalatba történt 500 millió £ összegű nettó befektetésére, akkor a nettó befektetésből 159 millió £ – a C leányvállalatba történt, USD-ben megvalósult nettó befektetésének GBP egyenértéke – kétszer lenne fedezve a GBP/EUR kockázattal szemben az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

AG12. Az AG10. (b) bekezdésben ismertetett esetben, ha az anyavállalat a fedezett kockázatot a B leányvállalat és a C leányvállalat közötti azonnali (spot) devizaátváltásból eredő kitettségként (GBP/USD) jelöli meg, akkor 300 millió \$ összegű fedezeti instrumentumából csak az értékváltozás GBP/USD része szerepel az anyavállalat deviza-átszámítási tartálékában, a C leányvállalathoz kapcsolódóan. A változás fennmaradó része (a 159 millió £-hoz kapcsolódó GBP/EUR változásának egyenértéke) az anyavállalat konszolidált eredményében szerepel, az AG5. bekezdésben leírtak szerint. Mivel a B és C leányvállalatok közötti USD/GBP kockázat megjelölése a GBP/EUR kockázatot nem tartalmazza, így az anyavállalat a B leányvállalatba történt nettó befektetését is megjelölheti, akár 500 millió £ összegig, ahol a kockázat az azonnali (spot) devizaátváltásból eredő kitettség (GBP/EUR) az anyavállalat és B leányvállalat között.

A B leányvállalat birtokában van az USD fedezeti instrumentum

AG13. Tételizzük fel, hogy B leányvállalatnak van egy 300 millió \$ összegű külső adóssága, amelyből a befolyt összeget átadta az anyavállalatnak, egy font sterlingben denominált vállalatközi kölcsön révén. Mivel mind az eszközök, mind a kötelezettségek 159 millió £ összeggel nőttek, így a B leányvállalat nettó eszközei nem változtak. A B leányvállalat a külső adósságot megjelölhetné fedezeti ügyletként, a C leányvállalatba történt nettó befektetésének GBP/USD kockázatára, a konszolidált pénzügyi kimutatásaiban. Az anyavállalat fenntarthatná a B leányvállalat megjelölését erre a fedezeti instrumentumra, mint a C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetésének fedezeti ügylete a GBP/USD kockázatra (lásd a 13. bekezdést), és az anyavállalat a birtokában lévő GBP fedezeti instrumentumot megjelölhetné a B leányvállalatba történt teljes, 500 millió £ összegű nettó befektetésének fedezeti ügyletekként. Az első fedezeti ügylet értékelése, amelyet a B leányvállalat jelölt meg, a B leányvállalat funkcionális pénznemére (font sterlingre) vonatkoztatva történe, és a második fedezeti ügylet értékelése, amelyet az anyavállalat jelölt meg, az anyavállalat funkcionális pénznemére (euróra) vonatkoztatva történe. Ebben az esetben csak az anyavállalat C leányvállalatba történt nettó befektetéséből keletkezett GBP/USD kockázat van fedezve az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban – az USD fedezeti instrumentummal –, nem pedig a teljes EUR/USD kockázat. Ezért az anyavállalat B leányvállalatba történt 500 millió £ összegű nettó befektetése EUR/GBP kockázatának teljes egésze fedezet tárgyát képezheti az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban.

- AG14. Azonban az anyavállalat 159 millió £ összegű, B leányvállalatnak fizetendő kölcsönének elszámolását is figyelembe kell venni. Ha az anyavállalat által fizetendő kölcsönt nem tekintik a B leányvállalatba történt nettó befektetése részének, mert az nem elégíti ki az IAS 21 standard 15. bekezdésében foglalt feltételeket, akkor az átszámításból keletkező GBP/EUR árfolyamkülönbözöt bekerül az anyavállalat konszolidált eredményébe. Ha a B leányvállalatnak fizetendő 159 millió £ összegű kölcsönt az anyavállalat nettó befektetése részének tekintik, akkor a nettó befektetés csak 341 millió £ lenne, és az anyavállalat által a GBP/EUR kockázatra fedezett tételként megjelölhető összeg 500 millió £-ról ennek megfelelően 341 millió £-ra csökkenne.
- AG15. Ha az anyavállalat visszavonná a B leányvállalat megjelölését a fedezeti kapcsolatra, akkor az anyavállalat a B leányvállalat birtokában lévő 300 millió \$ összegű külső adósságot megjelölhetné fedezeti ügyletként a C leányvállalatba történt 300 millió \$ összegű nettó befektetésének EUR/USD kockázatára, és a birtokában lévő GBP fedezeti instrumentumot a B leányvállalatba történt nettó befektetésének fedezeti ügyleteként csak legfeljebb 341 millió £ összegig jelölhetné meg. Ebben az esetben mindkét fedezeti ügylet hatékonyságát az anyavállalat funkcionális pénznemére (euróra) vonatkoztatva számolnák ki. Következésképpen az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban mind a B leányvállalat birtokában lévő külső hitelfelvétel USD/GBP értékváltozása, mind az anyavállalat által B leányvállalatnak fizetendő kölcsön GBP/EUR értékváltozása (ami összességében az USD/EUR átváltással egyenértékű) bekerülne a deviza-átszámítási tartalékba. Mivel az anyavállalat a C leányvállalatba történt nettó befektetéséből keletkező EUR/USD kockázatot már teljes mértékben fedezte, a B leányvállalatba történt nettó befektetésének EUR/GBP kockázatát már csak 341 millió £ összegben fedezheti.
-